

1
1
2.
3.
4
5
6
7
1
2
3

1655

1. Froelich, Gabriel : De certificatione
2. Frommann, Johannes Marcus : Hypotyposis juris furiosorum
singularis
3. Gumbrius, Johannes Sebastianus : De obligationibus in genere
4. Gullius, Wilhelmus Mauricus : De praeventione jurisdictionis
Tionis
5. Lehmann, Gustavus Bogislavus : De bovario : excute :
salvam.
6. Schuster, Georgius : De arjedo ad l. 10 et de solutione
et liberatione.
7. Schyngus, Francus Albertus : De jecore.

1656

1. Kronegk, Carolus Sigismundus, a : Anus, maris
dominus.
2. Capp, Johannes Richardus : De fundo ecclesiastico
vulgo Kumbstabs - Lehen
3. Commerell, Johannes David : De terminis fideicommissorum
familiae exhibens analysis Nov. 159.

1656

4. Gamsius, Iohannes Sebastianus: ~~De~~ De poeni-
sentia iuris, quatenus in contractibus nominatos
et inominatos incidit.
5. Gamsius, Ioh. Sebastianus: De alluvionibus
6. Gamsius, Iohannes Sebastianus: De contractibus in genere.
7. Gamsius, Iohannes Sebastianus: De attentatis
8. Guetken, Mauritius Wilhelmus: De fundo l'igio
9. Rehhan, Iohannes: De adquirenda vel amittenda possessio-
sione
10. Rehhanus, Iohannes: De expensis litium
11. Rehhan, Iohannes: De mulcta.
12. Schwartzkopf, Corpus: De vindicta privata
13. Tabor, Ioh. Otto: De iure cerevisario occasione
recitationum ad l. 3 C. de commune. et mercatoribus
suscepta.

1657. Faber, Ioh. Christianus: De silentiis

1.

1657.

2. Guenther, Johannes Sebastianus: De contracta mentis
3. Golius, Joh. Adamus: De termino inoto
4. Graff, Christoph: De tetentione
5. Luce, Georgius Gellius: De ratiabilitate
6. Ribba, Johannes: De instantia Imp. processum
prima
7. Sattlerus, Johannes Ludovicus: De confessio
8. Vambueler, Johannes Ernestus: De concursa delictorum
in genere

1658

1. Herintuffius, Georgius Samuel: Decis quaestionum
ex variis juris capitulis
2. Schallerus, Jacobus: Paradoxon de tortura in Christ-
hana republica non exercenda. Rec. 1792.
3. Schuey, Benjamin: De juribus praediorum.

1658.

4. Taddeluis, Linnæ: 8. peregrinationes vobis

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

DISSERTATIO INAUGURALIS

27

CERTIFICATIONE

IN UNIVERSITATE CRACOVIA

1874

DE REBUS IN AGRICULTURA

SCRIPTIS

AVGVSTO WILHELMO WAGNERO

AVGVSTO WILHELMO WAGNERO

AVGVSTO WILHELMO WAGNERO

GABRIELI FRANKELI, LITH.

1874

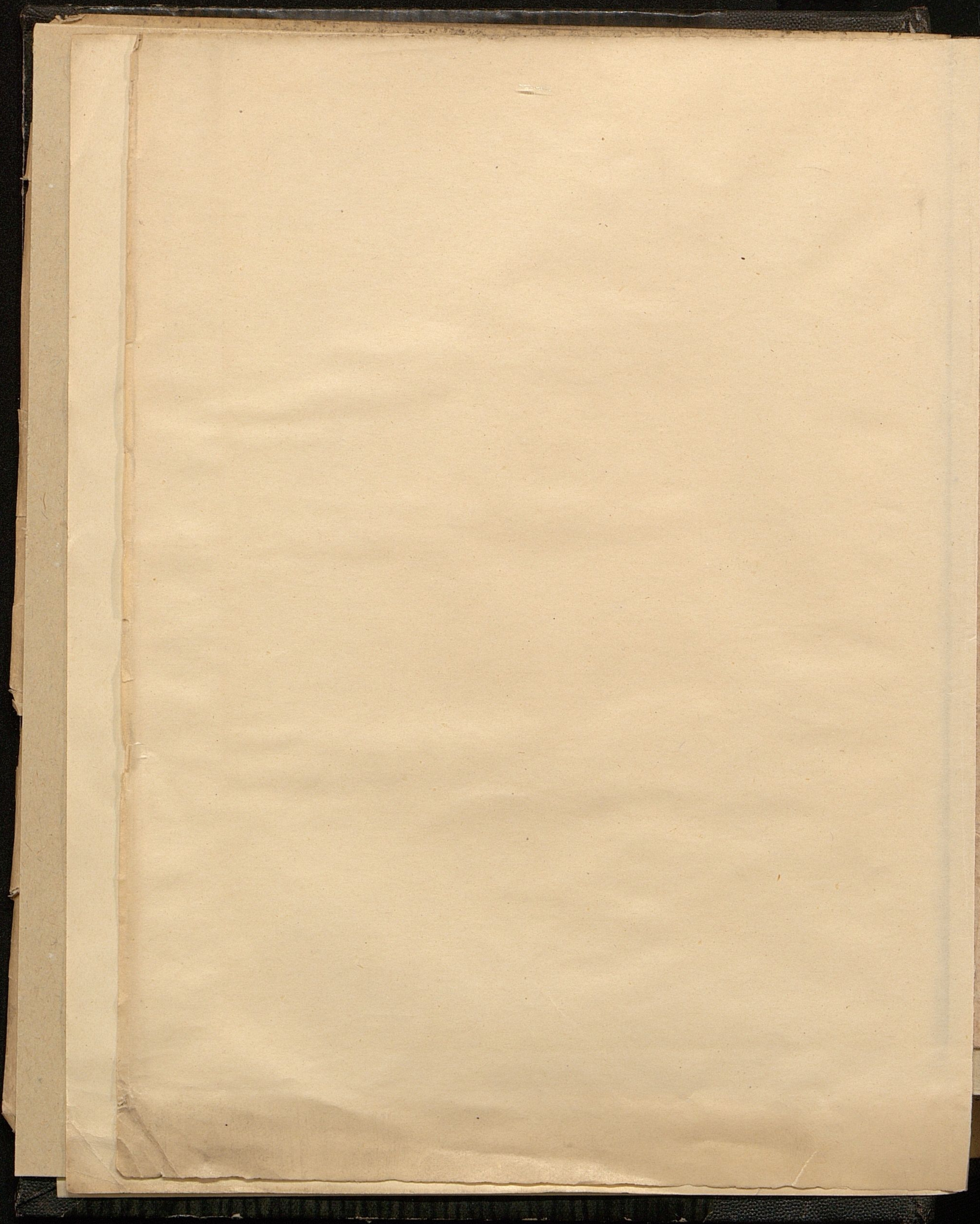
CRACOVIA

Typis Joh. Neumann, Neudamm

1874

1874

DISPUTATIO INAUGURALIS

De

CERTIORATIONE.

Quam

DIVINA FAVENTE GRATIA

ex

DECRETO NOBILISSIMÆ AC
AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURI-
dicæ in celeberrima Argentinensi
Universitate

*Pro summis in utroq; Jure Doctoratus
privilegiis & honoribus obtinendis*

Publico ac solenni examini exponit

GABRIEL FRÖLICH, Lan-
daviensis.

Ad diem 19. Aprilis, horis locoq; solitis.

ARGENTORATI

Typis JOSIÆ STÆDELII, ACADE-
MIÆ TYPOGRAPHI.

M DC LV.

219

1655 A.

Jusp. vi

912
VIRIS GRAVISSIMIS, PRU-
dentissimis & spectatissimis

157
DNN. PRAETORI, CON-
SULIBUS, MARSCHALLIS, & SE-
NATORIBUS, Liberæ Civitatis Imperialis
LANDAVIÆ.

UT ET,

VIRIS NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS
& Consultissimis

DNN.

DAVIDI BERGERO, Jcto, & Cam.
Imper. Advocato.

JACOBO FRIDERICO KÜHOR-
NIO, U. J. D. & Cam. Imper. Ad-
vocato & Procuratori.

JOHANNI THALERO, Reip. Lan-
daviensis Syndico, & Archigram-
mateo.

Dominis Patronis, ac Fautoribus suis debito
obsequio ac cultu honorandis

Disputationem hanc Inauguralem
submisse & reverenter
dedicat & offert

Author.

I. N. D. I. N. C.

T H E S I S I.

T à nomine incipiam, exemplo Jcti in l. 1. de reb. cred. derivatur Certioratio à supino verbi Certioro, quo frequenter utitur Ulpianus. l. 1. §. fin. de eo qui pro tut. l. 2. §. 8. de minor. l. 29. pr. & §. 3. Mandati. l. 5. §. 1. de condit. caus. l. 4. §. 20. de fideicom. lib. l. 1. §. 33. depos. l. 36. §. 1. de pign. act. l. 4. de interrog. act. Marcianus in l. 5. pr. Quis ordo in success. Modestinus in l. 29. pr. de Act. E. V. qui omnes sunt pure locuti, ita ut vocabulum sit latinum, probum, usuque receptum. add. Goclen. in obs. Latin. serm. p. 390. Peck. ad reg. jur. Can. can. 30. n. 3. Henr. Breul. tr. de renunc. foemin. c. 3. cap. 10. num. 2. Congruit analogia Grammatica, sicut veteres à melius deduxerunt melioro, à deterius deterioro; sic Jcti à certius certioro, pro quo Cic. certiosem facio, reddo. ad differentiam verbi certo, quod significat certum me dico, contendo verbis, plerunque armis. Nebriff. in lexic. v. Certo. Certifico in ff. reperiri tradunt lexicographi, & probat Tiraq. tr. de retract. lignag. §. 36. gl. 2. n. 1. analogiâ verbi notifico.

2. Definiri potest: Denunciatio facta ei cuius interest, ut perfectè & sine dubio rem sciat. Denunciatio generis loco, & sæpè pro Certioratione ponitur. l. 29. §. 2. & 3. Mand. l. 1. ff. de Litig. l. ult. C. eod. l. ult. C. de iure dom. impetr. ubi §. 2. denunciare, certiorare, votum facere. l. 1. §. 2. quod iussu. junct. l. 11. §. 5. de Instit. act. l. 20. §. 11. de pet. her. de aliis significationibus verbi Denuncio vid. Vmm. de process. D. 11. §. n. 14. Canis. ad c. 3. extr. de cl. despons. Sic Bapt. Costa in tr. de retractat. c. 9. cas. 2. n. 2. & seq. denunciationem in certificationem, incitativam &c. dividit.

3. Causa Efficiens remota est ratio naturalis & jus Gentium. Impulsiva, Justitia & Æquitas, nempe ne quis injuria afficiatur. Cic. de offic. l. 3. quia enim ignorans nihil facere videtur ad sui præjudicium, l. 19. ff. de inoffic. test. iniquum esset eum absque

A 2

culpa

culpa sua detrimentum aliquod pati. *l. fin. cum gl. ff. de decret. ab ord. fac. c. 2. princ. extr. de constit. Thesaur. loc. com. iurisp. v. ignorantia. axiom. 10.* Quare jus Civile per ignorantiam læso succurrit, & alterius calliditati resistit. *fac. l. 1. pr. l. 2. ff. quod vi aut clam.*

4. Subjectum duplex est Quis & Cui. I. *Quis certiorer,* nempe ille qui scit, nam qui ipse ignorat, quomodo alteri notificare poterit? *l. 39. de act. empr. & cuius interest. l. 2. ff. quod fals. tut. l. 10. §. 3. quæ in fraud. cred. ubi Gothofr.* nam si quis jus denunciandi non habeat, denunciatio ei cui fit, non nocet. *Costal. ad l. item veniant. §. petitam. ff. de hered. pet.* Parvi refert, an per se vel per alium, puta ministrum, procuratorem, tutorem &c. *l. 17. §. 4. & 5. L. Iul. de adulter. l. 1. §. i. si quis omiss. caus. test. l. 1. §. 3. de O. N. N. l. 23. ad §. ult. C. de agric. & censit. 11. 47. Tiraq. d. gl. 2. num. 4. & seqq.* Hic quæritur an in Procuratore requiratur speciale mandatum? & dist. ratione effectus, an certioratio fiat ut alter sciat, vel sit de substantia actus. *Costal. ad l. 65. pro soc.* Deinde magis expedit implorare officium Judicis, ut citet, & e. gr. in Evictione, literas denunciatoriales in forma consueta ad venditorem decernat, quibus literis non est necesse adjungere copiam libelli. *Rosentb. de feud. l. 1. c. 8. concl. 30. I. Ant. Mangil. de Evict. q. 123. n. 31.* II. *Subjectum Cui* nempe illi qui ignorat & cuius interest scire. *cap. 30. extr. de R. l. in 6. l. 1. fin. ff. de act. E. V.* Ignorans hic consideratur ratione ætatis & juris: ratione ætatis, debet esse majorennis, aliàs præsumitur non intelligere, conjungunt enim Dd. quod sit certus & major. ap. *Statil. Pacif. tr. de interd. Salv. 3. m. 2. n. 716. 717.* secus videtur in novi operis nuntiatione. *l. 10. ff. de O. N. N. & in Evictione l. 56. §. 7. de Evict.* quia emptor versatur in damnis amittendæ rei suæ. *Mangil. de Evict. q. 4. n. 15* quanquam Minor habeat beneficium restitutionis, de quo *Breul. d. loc. num. 5.* etiam quoad lucrum. *l. quamvis. C. de jur. & fact. ignor. ubi Ant. de Padilla. n. 1.* ratione juris, vel quis per se est ignorans, vel pro ignorante habetur. *arg. l. 22. §. 2. Cod. de furt. l. ult. C. de cond. indeb. l. 15. ff. de iurisd. Thesaur. loc. com. IV. 52. ax. 2. & 53. axio. ultim.* nam ut tollatur illa necessitas denunciandi ob scientiam, requiritur eam plenâ esse & certam *l. 76. de R. I. Peck. n. 2* nec dubius animus opinionem certam concipit. *Coth. l. Iurisp. l. n. 94. & 263.* De ignorantia, dubio & errore vid. alias *Ampliff. D. D. Rebban. hodeg. iur. ch. 2. cl. 3. p. 453 Obrecht. de juram. calumn. cap. 10.*

6.10 n 25 A. Barb. verb. Error. ax. 5 Deinde debet ejus interesse, vel ad
lucrum capessendum aut damnū avertendum; si enim non atten-
ditur, sciverit an ignoraverit, frustra certioratur: sicuti notabilia
empla collegit *Costa tr. de facti scient. & ign. rubr. sciverit an ignorave-
rit.* rursus an per se vel per alium resciscat, idem erit. *l. 10. II.*
*12. de O. N. N. quanquam tutius quis fecerit, si ipsum dominum certiora-
verit. l. 1. §. 1. d. agn. & al. lib. ubi Costal. Vmm. de process. D. 5 n. 62. Man-
gil. q. 5. n. 73. 74. & si plures fuerint, omnes sunt denunciandi. l. 85.*
§. 5. de V. O. l. 62 §. 1. de Evict.

5. Occupatur Certioratio, sicut ipsa Ignorantia, circa
Jus & Factum. *Magnif. D. D. Tabor. in Racem. 1. 9. 3.* Jus cum per se sit
certum, *l. 5. §. 1. de condict. caus. dat. Idem in praesid. debit. p. 2. art. 1 th. 1.*
Vmm. de proc. 1. 3. 15. Wes. de testib. n. 4 pr. non potest hic intelligi, ni-
si respectu personarum, quæ ignorantia Juris excusantur, uti Mu-
lier, quæ non potest efficaciter intervenire, nisi edocta prius de
privilegio ex Sct. Vellej. sibi competente; aut renunciare succes-
sioni paternæ. *C. l. A. XVI. l. th. 5. n. 15. 16. Breul. de renunci. fœm. c. 3.*
c. 10. n. 3. & 4. add. A. Thesaur. decis. Sabaud. 222. Franc. Niger. contr. for.
128. Carpzov. p. 2. Const. Elect. 16. def. 19. Odd. q. 10. art. 6. & agrestis jura
non bene sciens. Cuj. w. C. de iur. & Fign. Sf. Odd. tr. de restit. p. 1. q.
9. nisi potuerint consulere peritiores. l. 2. §. fin. quis ordo in poss. Odd.
q. 10. art. 8. & in hypothese, quatenus quis nescit tale jus ex facto si-
bi competere. l. fin. C. de furt. l. 23. de A. H. unde nec censetur renun-
ciare, Costa in sp. 86 Facta cum dicantur incerta, proprie huc perti-
nent, scilicet quando quod in casu vel natura contingenter posi-
tum est, accidisse ignoratur. Wes. π. ff. de ign. iur. & fact. h. n. 3. Sed in
eo quod quisq; gessit, turpis est ignorātia, l. 7. ad Sct. Vell. Unde Odd.
q. 8. n. 47. scribit, si quis dubitat de facto ad se spectante, & quod sci-
re sui interest, tunc nō nisi sibi met imputare potest, quare se cer-
tiozem non reddidit, vel saltem ut se certioraret diligentia (si de
facili scire potuit) non adhibuit. limitationes vide ap. Wes. d. l.
num. 3. gloss. & Anton. de Padill. ad l. 7. Cod. de l. & Fign. Verum quo-
modo hæc præsumptio alterum ad certiorandum astringat, non
video, cum probabiliter ipsum scire credi possit. Contra facti
alieni licet interdum scientia præsumatur, ex vicinitate, cohabi-
tatione, fama vulgi, lapsu temporis, Costa in sp. 64. n. 10. seqq. plura
Odd. d. q. 8. n. 61. ad 71. tamen alterum non relevat, sed tenetur pro-

bare scientiam alterius, qui etiam probabiliter ignorare potuit: *Peck. n. 2. in f* Unde n. probabis omnes scivisse? quod fuerit notorium? quod per conjecturas scire potuerim? quæ mihi fuerit causa inquirendi? modo ne supina sit ignorantia, ut si nesciat quod omnes sciunt. *l. 213 § 2. l. 226. de V. S. & affectata, si dolo fecit, quominus certioretur, l. 1. §. 8. l. 5. §. 2 quod vi aut clam l. 55. §. 1. l. 56. §. 5. de Eviçt.* qualis ignorantia, utpote dissoluta, excusationem non meretur. *l. 55 de Edil. Edict. Costa insp. 18. Odd. q. 8. art. 10.* Quomodo alias stipulatio ut certa vel incerta consideretur, *vid. ap. Gædd. de contrah. stip. c. 6. concl. 19. & 21.*

6. Forma certiorandi consistit in ipsa denunciazione, nec curatur de modo dummodo certitudo habeatur, *Bertachin. in rept. verb. denunciatio.* & alter intelligere possit. *arg l. 19. pr. de furt.* nisi lex aliud requirat. *Bart. in l. non solum. §. morte. n. 15. de O. N. N. si ve, non requiruntur certa verba, geschworne wort. D. D. Rebhan. in hodeg. ch. 2. cl. 3. p. 523.* aut litteræ, ut volunt Dd. in Eviçtione. *Mang. q. 13. n. 8.* sed sufficit uti communibus, & vulgaribus, certum tamen solum exprimentibus. *l. 3. pr. ff. del. Fisc.* nõ incertis & generalibus. *l. 13. §. 8. de Excus. tut. claris & evidentibus. l. 11. §. 3. de Instit. act. non obscuris. l. 1. §. 1. quod vi aut clam.* simplicibus, non alternativis (quæ tamen in stipulatione pro certis habentur. *vid. Nobiliss. Dn. D. Gambs. Præceptor & Promotor summè honorandus, Diss. 1. de Obl. §. 33.*) aut cõditionalibus. *l. 7. §. 4. de Injur. l. 40. de l. Fisc.* unde appareat quid quale quantumq; sit. *l. 6. de reb cred. cum qualitate & circumstantiis. v. Costa. insp. 63. n. 8. & 13.* an etiam cum causa? *v. Pinell. ad aut. tricennium. C. de bon. quæ lib. n. 16.* Sic in Eviçtione nõ simpliciter denunciatur litem esse motam à tali persona super bonis sibi venditis, sed cum causa ut venditor liti motæ assistat & causam defendat, quare transmittatur copia libelli, & exprimentur pacta sive conventiones venditionis. *l. 1. Cod. de peric. & comm. rei vend. l. 20. C. de Eviçt. ut de comm. Dd. opinione refatur Mangil. q. 3. n. 4. & 5.* quod si quis de jure denunciantis dubitet, petere potest, ut sibi probetur. *l. 13. ff. Depos. l. 30. ff. Mandat. cap. 31. de offic. deleg.* non enim quis cogitur credere. *l. 2 quod fals. tut. l. pen. pro Empt. in primis quod non est verisimile. l. ult. pr. Quod met. causa.* Cum qui facile credit, facile decipiatur. *l. 1. §. 2. de eo per quem fact. l. 11. C. de O. & A.* Debet quoque fieri recto tempore. si enim postea fiat, nullum

lum habet effectum, nec in mora constituit. Bertach. verb denunciatio. quia denunciatio non retrotrahitur. *Costa. de retror. c. 9. c. 2. n. 12* quod si à lege vel homine certum est definitum, illud observandum. *l. 38. de Minor. l. 48. de V. O. ubi Goth. l. 68. de iud. l. 4. §. 12. de fideic. lib. l. 23. de rec. arb.* si non est definitum, intra id tempus fiat, quo jus salvum sit, & tempus sufficiens ad negotium peragendum. *l. 29. §. fin. de Eriçt. ubi gloss.* quolibet tempore modo ante conclusionem, in prima aut secunda instantia. *Mangil. q. 88. n. 35. Covarr. variar. resolut. 2. 17. 8. Rot. Bonon. decis. 102. nu. 45. Costa. tr. de retract. 9. 2. n. 9.* censet intra tempus ad probandum, sed postea *n. 11.* sequitur gl & Bald. ut & Ant. Corset. in singul. verb. denunciatio. an cum tempore? *v. l. 5. §. 1. ff. quod vi, aut clam.* ratione loci potest fieri extra iudicium, sicut in iudicio. *Bertach. verb. denunci. arg. l. 32. princ. de usur. l. 44. pr. de damn. inf.* quia est actus extra judicialis, in quo Prætoris autoritas non requiritur. *Mangil. q. 135. n. 7.* In primis si ejus copia non detur, Amicis, Procuratori aut ad domum denunciandum est. *l. 5. §. 2. Quod vi aut clam. C. A. XXII. 7 8. Gail. l. 0 55. n. 4. Mascard. de probat. concl. 614. n. 19.* quod si plane absens vel vagabundus sit, publico Edicto vel libello proposito intimetur. *arg. l. 43. §. 8. ff. de furt. Clem. 1. de iudic. Vmm. d. 5. th. 11. n. 26.* de repetita denunciatione v. infra. Forma probandi certiorationem, quæ utpote solennitas extrinseca, non præsumitur. *Bertach. in reper. verb. Certus. Gail. 2. O. 41. n. 4. & O. 46. n. 15.* est vel vera, per instrumenta, ut si quis rescripserit. *l. 15. de Acquirend. hered.* vel notarius insinuationis conscripserit Instrumentum aut Nuncius relationem: & testes, quando alicui actui adhibiti sunt, ut de eo quodcumq; opus sit, possint testimonium dicere. *Wes. de Test. quod olim solenne erat. l. 40. pr. de V. S. l. 39. §. 2. eod. ubi Gædd. & Alciat. l. 122. §. 3. de V. O. l. 8. §. 8. Mandat. l. 5. §. ult. de admin. tut. Roger. de protest. t. 1. §. 1.* quæ privata denunciatio coram Notario & Testibus vim publicam habet. *Tiraquel. d. gl. 2. num. 5. & 57.* Præsumpta, ut puta, ex pacto expresso facto in ipso venditionis contractu cum onere solvendi laudemii, probatur emptor certioratus de re emphyteutica *Mangil. q. 123. n. 13.* si ad domum fuerit denunciatum. *l. 5. C. de peric. tut. ubi Salyc.* aut publice proclamatum. *arg. l. 3. pr. ad Scit. Maced. ubi Gothofr. c. ult. extr. qui accus. matr. poss.*

7. Finis certiorationis est vel ut sciat certusque sit. *l. 1. §.*

4. de

4. de bon. possess. secund. tab. vel ultra, ut consentiat. Myns. 6. O. 46. Thesaur. loc. Com. XVII. 12. axiom. 3. aut quid faciat. e. g. in Eviçt. l. 1. C. de per. & comm. rei vend. sic denunciatio interdum habet vim admonitionis. in l. 48. de V. O. ubi Goth. prohibitionis & interdictionis. in N. 117. c. 5. ne solvat. in l. 29. pr. ff. Mandat.

8. Effectus præcipuè spectandus est, qui usum hujus materiæ demonstrat. uti Costa tr. de F. scientia & ignorantia proponit casus, quos 200. distinct. resolvit: sciebat, aut ignorabat. Qui effectus 1. sunt ex parte denunciantis, quod sit immunis à periculo aut vitio clandestinitatis. l. 4. pr. ff. Pro suo l. 5. ff. quod vi aut clam. item l. 122. §. 3. de V. O. sic qui non denunciavit, non potest moram purgare. l. 1. §. 10. de agn. & al. lib. Bertach. verb. denunc. Item Eviçt. denunciatio fit pro conservacione Juris Emptoris, principaliter. l. si plus. §. mota. de Eviçt. cui si aliquid imputari possit, quare causam omiserit, ei non datur actio pro Eviçtione. Mangil. q. 53. n. 2. & seqq. & C. A XXII. 11. 0. 7. n. 7. Caball. de Eviçt. §. 3. n. 79. limitat P. de Ravenna ex Alex. Imola & alius. singul. 191. si emptor non tam se fundet in sententia Eviçtionis, ubi ipsi Exceptio obstabit, quam in dominio alterius qui evicit. arg. l. 71. §. 1. de Leg. 1. sive quando venditor non poterat impedire eviçtionem, propter optimum jus evincentis. Costa de retract. 9. 2. n. 21. & 22. vel ut explicat Mangil. q. 4. n. 53. q. 5. n. 59. 70. 91. q. 144. n. 17. quando tempore litis motæ apparet injustitia Venditoris, & Emptor omnem possibilem defensionem adhibuit, ut eviçtionem evitaret, etiam absque denunciatione adversus venditorem ad eviçtionem præstandam agere potest. arg. l. 29. ff. Mandati. ratio 1. quia factum hoc non profuisset. 2. quia cessat ratio legis, quæ præsumit propter intermissã denunciationem rem fuisse eviçtam. add. Covar. d. c. 17. §. 6. In certiorato 1. profligit ignorantiam. Roger. de protest. t. 2. §. circa. Gail. 2. O. 48. per tot. 2. inducit scientiam, nam paria sunt certum esse vel certiorari. Hinc incipit vacillare atque dubitare. l. 10. C. de Acquir. poss. Constituitur in mora l. 24. quando dies leg. l. 32. de usur. Goth. ad l. 122. §. 3. de V. O. in dolo. l. 3. §. 6. de lib. hom. exb. & mala fide l. 20. §. 11. l. 25. §. 5. & 7. de Hered. pet. ubi Wesen. n. 12. l. 7. §. 2. de Trib. act. l. 50. de R. l. ubi Bronchorst. Unde talis non potest præscribere. l. 2. C. de ann. exc. l. 7. C. de præscr. 30. ann. l. 10. C. de Acquir. poss. l. 33. §. 4. de usucap. Wesen.

Wesenb. de usucap. n. 11. Ampliss. Dn D. Bicc. in Aureis. sect. 3. §. 45. Pinell. ad auth. tricennium. C. de bon. qua lib n. 14. & seqq. Mangil. q. 136. n. 27. In specie de nomine cesso, v. l. 4. Cod. qua res pign. & l. 3. C. de Novat. Schrad. de feud. p. 10. s. 18. n. 26. Bachov. de Act. 4. 3. Costa. de F. sc. & ign. insp. 70. n. 4. & de retract. c. 9. c. 2. n. 7. Vmm. d. ult. §. 2. n. 22.

8. Affinia sunt ea, quæ adhærent denunciacioni ac ejus species constitui possunt, sed à simplici denunciacione differunt imprimis à certioratione ut præter Citationem, admonitio extrajudicialis. de qua eleganter Obrecht, tr. de lib. form. c. 16. n. 12, reus antequam conveniatur in judicio extrajudicialiter solet admone- ri. l. 3. pr. ff. de usur. quod æquius & humanius fit, & usu observa- tur licet non sit necessarium. Unde clausula apponi solita: Acto- rem hactenus amice reum sæpius de solutione vel de restitutio- ne compellasse, ac præter spem nihil obtinuisse, add. Vmm. de pro- cess. 16. n. 56. dicebatur olim denunciatio. Bachov. de Act. 4. 1. a. (2.) Interpellatio. de qua Gothof. ad l. 32. princ. de usur. (3.) Protestatio, quæ non multum distat à notificatione, & fit cum reservatione Jurium. Tiraq. d. §. 36. gl. 10. n. 4. & 5. add. disp. de Protestat. Præside D. D. Rebhan. (4) liquidatio, ubi quæ generaliter sunt petita, vel in consequentiam in executione specificantur & certificantur. l. 9. C. de bon. auth. jud. poss. Vmm. d. disp. ult. 2. n. 12. Demum Intimatio sive Insinuatio. de qua Gail. 1. O. 56. n. 5. A. Barb. IX. 79. exempla no- tat Peck. ad c. 31. de R. l. in 6. n. 5. quod donatio ultra 500. aureos ju- dice præsentate facta, non censeatur insinuata, non petito prius decreto confirmatorio.

9. Contraria sunt Dolus, Mendacium, occultatio & fraus. ut si quid simulatur vel dissimulatur ad decipiendum alte- rum. l. 1. §. 1. l. 9. ff. de dol. mal. Dn. D. Rebhan. ch. 2. cl. 3. pag. 558. Si quis æquivocatione, generalitate, indefinita aut alternativa lo- cutione, aut alio modo fallaciam in oratione committat. l. 39. de pact. l. 7. pr. & §. 4. de Inj. l. 16. de dolo. l. 5. pr. & §. 1. quod vi aut clam. Mar- cus Mantua. de sing. 273. & 531. sic qui falsum protulit, aut verum sup- pressit. l. 2. C. si contra jus. l. 44 §. si quis. ff. de Furt. & qui circumveniendi alterius vel fraudandi causa rem celat. l. 39. de A. E. V. l. 48. §. 1. de furt. an juramentum excludat certiorationem? v. Gail. 2. O. 27. n. 22. Co- var. d. c. 17. n. 5. Mangil. q. 4. & apud eun. Rebuff. quem sequitur. Et quia incidit in quæstionem an operetur renunciacionem, ego ex al-

B legatis

legatis Dd aliquot distinctiones afferam. 1. Juramentum vel est simplex, de ipso contractu, ut si in genere juravit contractum e. g. venditionis, servare, ubi quia juramentum tantum sortitur naturam contractus primordiale, ad denunciationem extendi nequit. *Covarruv. d. num. 5. Mangil. num. 32. & 36.* vel qualificatum, ut si juravit suscipere defensionem, quamprimum fuerit mota lis, ubi disting. an sciat litem motam fuisse emptori, hic urgetur vinculo juramenti suscipere defensionem, *ita affirmantes sentire tradit Covarr. dict. l. & tenebitur hocce omittens de Evictione, non vero pœna contractus, nec incurrit perjurium quia certioratus non est, quæ sententia est Rebuffi ad Constu. reg. rit. de dilat. artic. 5. gloss. un. num. 36. & æqua, quia perjurium excludit, ideoque praxi recepta: si nesciat, quia videtur subintellexisse si sciverit, saltem extrajudicialiter erit admonendus. Mangil. n. 33. denique 3. si quis sciverit rem esse alienam, quam vendidit, ubi plane etiam ad pœnam contractus tenebitur. Idem pene statuendum, si pacto fuerit remissa denunciandi necessitas. l. 63. princ. de Evict. ubi gl. Mangil. q. 5. n. 27. nempe quoad pœnam duplæ ignorantem non teneri. n. 42.*

*Explicatio
c. 31. de reg.
jur. in 6.*

10. Denique Eum qui certus est, certiorari ulterius non oportet. Certus est, qui scit, non ignorat. l. plurimum. ff. de l. & F. igno. sic in l. 1. de A. E. V. dicitur. Qui scit, non videtur celatus, neque certiorari debuit qui non ignoravit. Scire autem est rem per causas cognoscere. *Bub. verb. Scient. add. Cost. inspect. 80. & passim.* interdum verò latius sumitur, ut in l. 7. §. 2. de pecul. sed certum esse, respicit veram & certam scientiam, & animum agentis declarat. l. 76. de R. I. fac. §. 27. l. de Legat. de hoc prædicatur, quod non sit certiorandus. ratio, quia esset frustraneum, jam enim scit, quare si rebus suis prospicere negligat, sibi imputet, l. 16. C. de Episc. aud. & si decipiatur, à se deceptus videtur l. 1. §. ult. Quod fals. tut. l. 26. ff. de R. V. l. 45. ff. de her. pet. Sic Cic. 3. offic. dicit, qui tenet, quo jure esset id quod emerat, non est deceptus. *add. Grot. de l. B. & P. l. 2. cap. 9. nu. 12.* Amplia hanc regulam, si quis certus esse potest, ut si fuerit, præsens & res exposita oculis. l. 4. §. 1. de contr. empt. aut debet. l. 48. princ. ff. de fidejussor. P. Peck. & Canis add. c. 31. Costa. insp. 70. & 63. limita 1. quando lex autem statutum requirit, ut alicui denunciatur, tunc quia denunciatio &

est de substantia vel forma autem solennitate, ea omissa actus erit nullus. *Barb. Vl. 20. axio. 9.* quod Bertach. *verb. denunc.* dicit fieri ex necessitate ut in testamentariis testibus, qui certiores-
 tur (*in R l. de anno 1512. rubr. von Testamenten. vertitur ankünden*) & venditori ab Emptore etiam scienti denuncianda est litis quæ-
 stio & quidem solenniter cum ipsius libelli & citationis testimo-
 nio, ut ipse venditor ex publica fide instruatur ad ejus defensio-
 nem. *Covarr. var. resol. l. 3. t. 2. cap. 17. n. 3. Gu. Pap. singul. 592. num. 2. exempla adducit. l. 3. Cod. de Novat. juncta clement. causam. de elect.*
 (2.) quando incitetur, ut aliquid faciat, vel prohibeatur, ne fa-
 ciat. ubi admonitio vel interdictio etiam scienti fit. e. g. *in Nov. 117. cap. ult. Rittersh. 12. Nov. 5. nu. 8.* (3.) quando aliquis sub pœ-
 na est obligatus, ad incurrendam pœnam notitia non sufficit, sed
 necessario intimatio est facienda, semper enim videtur se quis a-
 strinxisse, dummodo sciverit. *Mangil. q. 4. n. 6. & 10.* (4.) quando
 certior factus jure aliquo privetur & commodum denunciantis
 intercedat. e. g. in renunciatione jurium, quæ ad ignorata non ex-
 tenditur. *l. 10. de inoff. test. l. 23 de A. Her. Dd. apud. Franc. Nigr. contr. for. 128. n. 21. & c.* (5.) ubi ex pacto quis tenetur. ut *in l. 8. ff. de add. in diem. ubi etiam terna requiritur si pactum sit in contrarium. vid. l. 4. de pignor. act. Picell. p. 2. n. 5 ad l. 2. C. de bon. matt. Wesenb. π. ff. de distract. pignor. n. 4.* (6.) ut quis contumax existat; ubi requiri-
 tur terna citatio vel una peremptoria intra legitimum interval-
 lum. *l. 68. seqq. de iudic. Peck. ad h. reg. num. 7. ubi notat sublimitatio- nes. similiter in vasallo. 2. F. 22. Schrad. de feud. 9. 7. 53. 7.* si quis in genere habuit scientiam, vel scientia sit remota, & minus plena quam debuisset habere in specie. *præter allegat. à Barb. ad h. reg. v. Pacif. insp. 4. c. 3. n. 33.* ultimo non sufficit denunciatio, ubi a lege aliquis actus positivus ultra scientiam requiritur. *The- saur. loc. commun. III. ax. 15.*

PRÆ-

122

PRAECELLENTI DN. CANDIDATO.

Te leves animæ, gens terrea, fabula cœli;
Et terite illecebris delitiisque dies;
Ite per errores, vanisque incumbite rebus,
Quas vulgus nulla prosperitate colit.

Dissimili studio cœlestia corda feruntur,
Quæ vigor Ingenii nobilioris agit:
Hæc juvat æternas mentem exercere per artes,
Et capere ingenio præmia digna suo.
Cernite FROELICHIUM testem, cui Jure-perito
Supremum Themidos culmen adire datur.
Is nunc, quod fausto quondam molimine cœpit,
Perfectum certo fine coronat opus.

Amicitia E. scr.

Joh. Jacobus Reußner,
Hanoicus.

Handwritten note on the right edge of the page.

ULB Halle

3

003 882 810

(f)

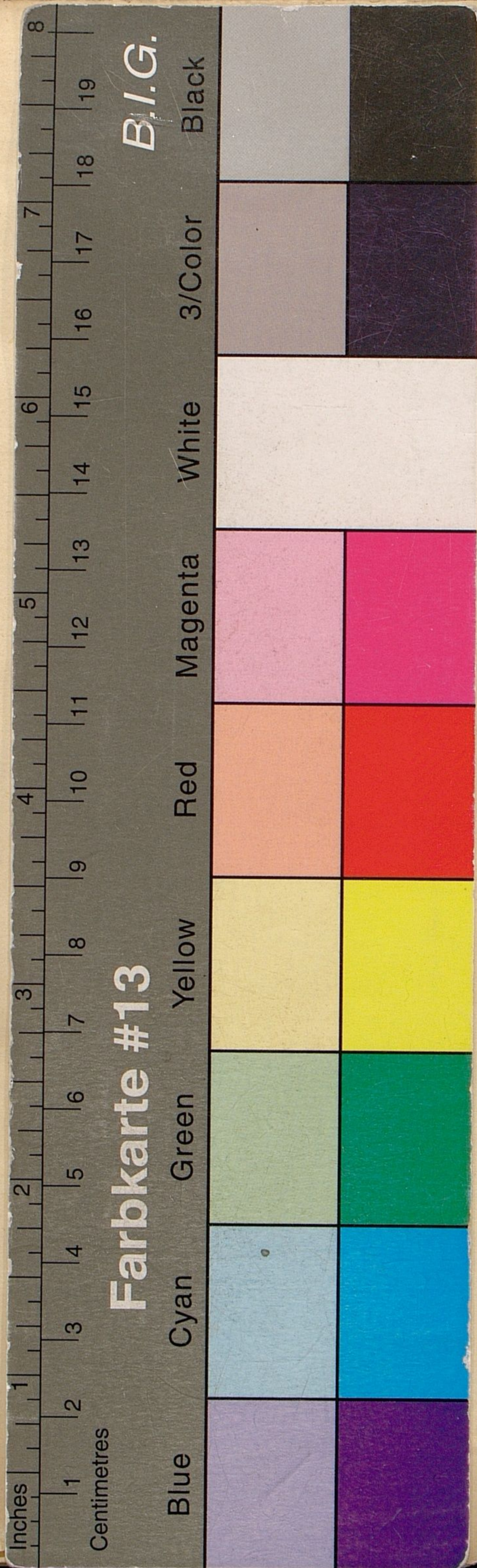
sb

KD17

DISPUTATIO INAUGURALIS
De
CERTIORATIONE.

219
1655 A.

Quam
DIVINA FAVENTE GRATIA

Jussu vi

ex
DECRETO NOBILISSIMÆ AC
AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURI-
dicæ in celeberrima Argentinensi
Universitate

*Pro summis in utroq; Jure Doctoratus
privilegiis & honoribus obtinendis
Publico ac solenni examini exponit*

GABRIEL FRÖLICH, Lan-
daviensis.

Ad diem 19. Aprilis, horis locoq; solitis.

ARGENTORATI
Typis JOSIÆ STÆDELII, ACADE-
MIÆ TYPOGRAPHI.
M DC LV.